

כתר אור עליון

עורך העלון: גדב אלחדיף

לעילוי נשמת
אורית בת טובה ע"ה
מרים בת אסתר ע"ה
שמחה בת אסתר ע"ה

האדינו

סימן דסג - ברכת ההדלקה

ילקוט יוסף

מנחם מנדל הכהן
הרב יצחק יוסף שליט"א

פרשת השבוע

מנחם מנדל הכהן
הרב זמיר כהן שליט"א

לז. לכתחלה אין להוסיף בנוסח הברכה של הדלקת הנרות להדליק נר של שבת קודש, שיש בזה חשש הפסק בין הברכה להדלקה, אלא יש לברך בנוסח להדליק נר של שבת ותו לא מדי. ומכל מקום אם חתמו של שבת קודש, בדיעבד לא חשיב הפסק. [יביע אומר חלק ב' סי' טז יח]

בארה של מרים

כבוד הורים בהלכה ובאגדה

הנהגת אשה נשואה בכבוד הוריה

מצות מורא

אשה נשואה חייבת במצות מורא אב ואם, מאחר ובדרך כלל אין זה פוגע בצרכים המוטלים עליה לבעלה. ולכן חייבת לעמוד מפני הוריה, ואסור לה לשבת במקומם הקבוע, ואסור לה לסתור ולהכריע את דבריהם, וכמבואר לעיל בדיני מורא. (שכז. כבוד הורים נכד)

יש לאשה להזהר מאוד מאוד בדיבורה עם אמה, מאחר ומצוי שהאם מפטפטת עם בתה רבות, ומבלי משים סותרת הבת את דבריה או מדברת עמה שלא כהלכה.

לע"ה מרים בת אסתר ע"ה

מתוך סדרת הספרים בהלכה ובאגדה מאת הרב דוד שלום נקי שליט"א

ידועים ומפורסמים דבריו של שלמה המלך בספר קהלת (ז, יא): "טוב שם, מִשְׁכָּן טוֹב; יוֹם הַמָּוֶת, מִיּוֹם הַחַיִּים" תחילת הפסוק מובן: שמו הטוב של האדם, שהוא טוב לשמים וטוב לבריות, עדיף מבושם משובח שמריחים אותו למרחקים (בזמנם היו הבשמים על בסיס שמן, כגון שמן אפרסמון ועוד. לכן נקראו שמנים, כמו "לְרִיחַ שְׁמֶנֶךָ טוֹבִים", בשרי השירים א, ג). שהרי את הבושם ניתן להריח עד מרחק מסוים, אבל שם טוב מתפשט למרחקים עצומים. וזהו שאמר: "טוב שם, מִשְׁכָּן טוֹב". אך סוף הפסוק נראה תמוה: "יוֹם הַמָּוֶת, מִיּוֹם הַחַיִּים" - האמנם יום המוות טוב מיום הלידה? הלא ביום הלידה כולם שמחים וצוחלים, וביום הפטירה כולם עצובים ובוכים? זאת ועוד. בסוף ספר דברים נאמר: "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הֵן קָרְבָנוּ יָמֶיךָ לָמוֹת" (דברים לא, יד). כל אדם מן השורה שהיה מתבשר במילים כאלה כשהן נאמרות מפי מלכו של עולם, היה נכנס מיד לפחדים, לחרדות ולדיכאונות, שהרי אפילו חלום קל שיש בו בשורה קשה מוציא את האדם משינוי משקלו, על אף שלא ברור כלל שמדובר בחלום אמת, וכיצד יגיב לבשורה קשה כזו? בביאור "נזר חכמה" על ספר קהלת (פרק ז אות ע"ח), הבאנו דברי מדרש נפלא השופך אור על דברי שלמה המלך, וממילא תתיישב השאלה השנייה ועוד שאלות רבות, כגון: מדוע חוגגים ימי הולדת, הלא אדם זה איבד שנה נוספת מחייו? ... הנה קיצור דברי המדרש: משל לשתי ספינות פורשות בים הגדול, אחת יוצאת מן הנמל ואחת נכנסת לנמל. היוצאת מן הנמל - הכל שמחים, והנכנסת לנמל - לא שמחו לה. היה שם פיקח אחד, אמר להם: חילוף הדברים אני רואה. זו שיוצאת מן הנמל, לא צריכים לשמוח לה. שאין יודעים כמה רוחות סערה היא תפגוש בדרכה ואם תגיע בשלום למחוז חפצה, וזו שנכנסת לנמל הכל צריכים לשמוח על שהגיעה לשלום". כלומר, סוף הפסוק מתייחס לאדם הטוב, ההולך בדרך ה', שעליו דובר בתחילת הפסוק: "יוֹם הַמָּוֶת" - של אדם זה שקנה שם טוב, עדיף "מִיּוֹם הַחַיִּים". משום שכאשר נולד, דומה היה לספינה היוצאת מהנמל ואיש אינו יודע מה יעלה בגורלה, האם הוא יהיה צדיק או רשע, אבל כאשר מת בשם טוב, הרי יום מותו גדול ומיוחד מיום לידתו, על שנפטר בשם טוב ובשלום מן העולם (וראה בביאורנו שם אות ע"ט בהקשר זה משל נפלא בענין מהות ותכלית החיים). כך גם לענין יום ההולדת. אדם שמילא את השנה שחלפה בתוכן רוחני, אמור לשמוח ביום הולדתו, משום שתמורת השנה שחלפה מחייו, קיבל חיי נצח, כאשר התעלה בשנה זו בתורה ובמצוות ובמעשים טובים. אולם אדם שנשאר במדרגה הרוחנית שהיה בה לפני שנה, אכן אין לו שום סיבה לשמוח ביום הולדתו, ולהיפך, הפסיד שנה נוספת מחייו ללא כל תמורה. לפיכך, כאשר צדיק אמת מתבשר על יום מותו, אמנם חפץ הוא לחיות שנים נוספות בעולם כדי לצבור עוד תורה ומצוות ומעשים טובים, אך אינו נכנס לעצבות ולחרדות, משום שידוע הוא שיום הפטירה הוא יום קבלת השכר, שהרי העולם הזה אינו אלא פרודודור בפני העולם הבא, ומי שטרם בערב שבת יאכל בשבת. וכמו שנאמר במזמור אשת חיל על הרעיה הצדיקה - במשל, ונשמת האדם ההולך בדרך טובה - בנמשל, "וַתִּשְׁתַּק לַיּוֹם אֶתְרוֹן" (משלי לא, כה). וזהו שאמר רבי יוסי בן קיסמא (אבות ג, ט) לאותו אדם: "בני, אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם, איני דר אלא במקום תורה. לפי שבשעת פטירתו של אדם אין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד". ואם טעה ונכשל בעוונות במהלך ימי חייו, ינצל ימים נפלאים אלו לתשובה אמיתית, יתחרט על העבר ויקבל על העתיד לפתוח דף חדש בחייו, ושב ורפא לו. שבת שלום.

לרפואת: גיא בן שולה, מו"ר הרב דוד שלום [בצרי] בן ויקטוריה, הרבנית צביה חנה בת הרבנית אביגיל, יוסף עזריאל בן חיה מיכל, יניב בן אהובה, ידידיה בן אביטל, זכריה בן אפרים, אברהם אלברט בן בלינה, משה בן בלינה, יצחק חיים בן אידה, הדסה בת דקלה, יוסף בן יונה, חיים דניאל בן הוריה, אילה בת אביגיל, אטיה בת פרחיה, איתן דוד בן טובה, יהונתן רחמים בן מיכל ו**להבדיל לע"ה:** מרים בת אסתר, שמחה בת אסתר, ריטה רבקה בת שרה. אשר מסעוד בן עזיזה. הרב אורי זוהר בן גולדה זצוק"ל שם טוב ציון בן אסתר. אסתר יוכבד בת ריזל ברכה, גבריאל בן פלורה. לימור שרה בת דייזי. עמוס בן פורטונה. ר' שלמה העליון בן דליה. מרגלית בת שרה. הראל בן תמר הי"ד, שאול ציון בן אסתר. הרב בנימין דב בן סימיה רחל מרגלית בת שרה. להצלחת עם ישראל ברוחניות וגשמיות ולגאולה השלמה ברחמים במהרה אמן

שאלה:

אם כזית לחם וכזית מזונות מותר לאוכלם יחד חוץ לסוכה. ואם מצטרפים לברכת לישב בסוכה.

תשובה:

אין לאכול חוץ לסוכה כזית לחם וכזית מזונות יחד כיון שיש חשש שמצטרפים לשיעור ואם אוכלם בסוכה לא יברך לישב בסוכה מחמת הספק.

ביאורים: כתב הבן איש חי שנה א' פרשת מסעי סעי' ד' אם אכל חצי זית מזונות וחצי זית פת יברך מעין שלש. אבל דעת היב"א ח"ב או"ח סי' יב' אות כ' שאין מצטרפין יחד ולא יברך ברכת מעין שלש שהיא לא במקום ברכת המזון וסב"ל ולא יברך כלל.

ואף שיש בזה מחלוקת גדולה אבל רואים שלכמה דעות מצטרפים ואם כן יש חשש גם לגבי הסוכה שאכילתם מצטרפת לגבי איסור אכילה חוץ לסוכה ולכן אין לאכול מהם יחד יותר מכביצה חוץ לסוכה והוא הדין אין לברך לישב בסוכה אם אוכל מהם כשיעור קביעות בסוכה משום ספק ברכות להקל, ומש"כ בחזו"ע סוכות עמ' קלד' שאין תבשיל מצטרף לפת לחיוב אכילתו בסוכה מיירי בתבשיל שהוא מעשה קדרה אבל מאפה של מזונות לא דיבר וממילא יאכלם בסוכה אבל לא יברך לישב בסוכה.

מאת הרב אריז חוה"ר שליט"א מחבר סדרת הספרים 'אליבט'

מאגידו של מו"ר הנאון הרב יצחק זילברשטיין שליט"א

הג הסבות בעיר העתיקה

לבני משפחתו של יצחק, הדיים בארצות הברית, היה חלום מזה שנים - לחג את חג הסוכות בארץ הקדושה של העיר העתיקה, סמוך לשריד בית מקדשנו.

באחד הימים עין יצחק בשבועון מקומי, ופתאום נפלו עיניו על מודעת פרוסום אודות דירה להשכרה למשך ימי חג הסוכות. הדירה שונקת ברבע היהודי והיא בעלת מרפסת סקה... יצחק מהר להתקשר לבצע הדירה, והשיג סכמו על שכירות הדירה למשך ימי החג, תמורת טבין ותקליו. כמובן, השוכר לא שכח לדרש מהמטכר, שההנ שומר תורה ומצוות, שידאג לבנות עבודו במרפסת סקה כשירה. גליל החג נכנסו יצחק ובני משפחתו מתוך שמחה עצומה לסכה, ברכו בהתרגשות את ברכת 'לישב בסכה' ושיחקו, ולראשונה בחייהם קימו את מצוות הישיבה בסכה בעיר העתיקה בארץ מרומות.

כשחלף החג, הוריד השוכר את הסקה מן הסכה, ועיניו חשכו כאשר גלה שמעל לסקה פתוח גגון, ולמעשה היא אינה תחת כפת השמים... משמעות הדברים היא, שלמעשה בני המשפחה לא קימו את מצוות התורה לאכל בסכה ביום טוב הראשון, ואף לא ישבו בסכה כל ימי החג וברכו ברכות רבות לבטלה על הישיבה בסכה... (יצחק, שהסכה מלאה את כל שטח המרפסת, כך שלא היה ניתן להבחין בגגון מפלסטיק שמעל לסכה. מכיון שהמרפסת הייתה ערפית, לא היה ניתן להבחין בגגון גם מהכניסה לבנין...).

עגמת הנפש של יצחק הייתה נוראית. כאשר ספר את הדבר למטכר, הוא הרבה להתנצל, ונסה להצטדק: "מפאת טרדותי הרבות בערב החג, שכחתי להסיר את הגגון..."

יצחק טען כלפי המטכר: "מאחר שגרמתי לי לעבר אסורי תורה של אכילה מחוץ לסכה, ממילא כל

הרב' מתקשר לאלה: תבוא בבקשה לקחת את הבן שלך הביתה. הוא אשתול כאן בצורה בלתי נסבלת. האלה: ואתה חושב שאני אלק אותה הביתה הוא לא ישתול?...

אדם אחד היה קונה באופן קבוע פלאפל בחנות אטויות. יום אחד הוא אותו קונה בחנות אטו, שלא מדע? והוא אנה: עשיתי עקירת שן והרופא אמר שצרכי שבוע אני אוכל בצד השני.....

- אם שחייה ושתית מיס אונג'ס השמנה, מדוע הלזית שמו?
- אם פעילות סופנית מאריכה חיים, מדוע הארנבת מתקצבת כל היום חיה רק 5 שנים?
- אם אי פעילות מתקצר ימים, מדוע רצב חי 450 שנה?...

בואו והצטרפו אלינו למסע מרתק של 40 יום לימוד הלכה יומית - רק 5 דקות בנושא הצניעות

מפי הרבנית רות שמש

03-6171121

אד"ב להקיש לעברית 1- להלכה 2-

בואו והתחברו לקו הישועות (הרכות צניעות וסיפור ישיעיות) 3 דקות ביום מצילות חיים וטראי ישועות בכל החובים מספר הקו

073-383-4050

2448 וא 5

